

byla zaplacená za koně ve stavu, který odůvodňoval jeho porážku. Nelze také přehlédnouti, že stěžovatel, rozhodl-li se koně zachovati a léčením vrátiti jej jeho určení jako zvíře užitkové, nijak nejednal proti zájmu spotřebitelů, nýbrž naopak úspěšným léčením jednal ve všeobecném zájmu a v úplném souhlasu se zvyklostmi již v dobách před válkou osvědčenými, dle nichž porážka koně hledíc k jeho velké užitkové hodnotě jest odůvodněna jen tehdy, nelze-li koně pro nemoc neb vadu nevyléčitelnou (neodstranitelnou) vrátiti jeho určení, neb aspoň, lze-li tak učiniti jen s nepoměrnými náklady, jež by hodnotu koně po jeho uzdravení převyšovaly. Nelze-li tudíž vzíti za základ určení přiměřené ceny koně v případě stěžovatele opatrovací náklady proto, že nelze nepřihlížeti i k osobní námaze a práci stěžovatelově, jež vznikla mu léčením koně, nelze jinak, než přiměřenost ceny zjistiti jiným způsobem, t. j. podle stavu koně po jeho uzdravení v době prodeje Maxmiliánu Š-ovi.

Čís. 1100.

Došlo-li k novému hlavnímu přeličení následkem zrušení původního rozsudku soudem zrušovacím, jest původní hlavní přeličení »řízením předchozím« ve smyslu Šu 247 tr. ř.

Soud porotní jest oprávněn dáti dodatkovou otázku o duševním stavu pachatelově pouze tehdy, jsou-li okolnosti, za hlavního přeličení tvrzené, takového rázu, že opodstatňují, předpokládajíc jich pravdivost, důvod, trestnost vylučující.

(Rozh. ze dne 1. února 1923, Kr I 1309/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského jako porotního soudu v Jičíně ze dne 11. listopadu 1922, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem úkladné vraždy dle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák., — mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti čís. 3, 4, 5, 6, 10 b), 12 Šu 344 tr. ř. Zmatek čís. 3 Šu 344 tr. ř. shledává v tom, že při hlavním přeličení byly (přes odpor obhájcův) přečteny svědecké výpovědi Anny N-ové a Antonie Š-ové. Stížnost má za to, že hlavní přeličení, předcházející před rozsudkem porotního soudu ze dne 20. října 1921, jenž byl nejvyšším soudem zrušen jako zmatečný, jest rovněž zmatečné a zápisy o svědeckých výsleších, tam obsažené, neplatné. V tomto směru jest však stížnost na omylu. Rozsudkem nejvyššího soudu z 5. října 1922 č. j. Kr I 1362/21 (čís. sb. 946) byl zrušen jako zmatečný pouze rozsudek, nikoliv i řízení, jemu předcházevší. Nebylo proto závady, by porotní soud nepřčetl, ježto zde jsou předpoklady odstavce prvního Šu 252 tr. ř., zápis o bezvadném výslechu svědkyň N-ové a Š-ové z protokolu o dřívějším hlavním přeličení, které se zrušením rozsudku nestálo ani zmatečným ani bezúčinným. Dle čís. 4 Šu 344 tr. ř. vytýká stížnost, že soud porušil předpis Šu 247 tr. ř., jehož dlužno dbáti pod

zmatečností, tím, že přes obhájcův odpor nevzal svědkyni Antonii S-ovou do přísahy, nýbrž ji pouze upozornil na svatost přísahy již vykonané. Stížnost má za to, že takovéto upozornění jest přípustno pouze u svědků, kteří byli vzati do přísahy v přípravném řízení, nikoliv však u těch, kteří vykonali přísahu za hlavního přeličení, které bylo rozsudkem nejvyššího soudu zrušeno jako zmatečné. Pokud jde o námitku, že první hlavní přeličení se stalo zrušením rozsudku vadným a zmatečným, stačí odkázati stížnost na vyvrácení zmatku čís. 3 Šu 344 tr. ř. Jinak stížnost přehlíží, že pro svědky, kteří vypovídali pod přísahou již při prvním hlavním přeličení dne 19. října 1921 a svou výpověď museli opakovati, dlužno pokládati dřívější hlavní přeličení za přípravné řízení, o němž mluví § 247 tr. ř. Byloť by nejen zbytečným, nýbrž i duchu zákona se přičítícím hromaděním přísah, kdyby takoví svědci při druhém hlavním přeličení znova měli býti vzati do přísahy.

Důvod zmatečnosti čís. 6 Šu 344 tr. ř. spatřuje stížnost v tom, že první soud, odepřev dáti porotcům druhou otázku dodatkovou, »spáchala-li obžalovaná čin, uvedený v první hlavní otázce, ve střídavém pomnutí smyslu, v době, kdy pomnutí to trvalo«, porušil předpis Šu 319 tr. ř. Stížnost má za to, že svědci Anna Č. a Dr. M. uvedli a soudní znalci připustili nové okolnosti, nasvědčující tomu, že obžalovaná není přičetnou. Avšak soud porotní jest oprávněn, dáti dodatkovou otázku jen tehdy, jsou-li okolnosti, za hlavního přeličení tvrzené, takového rázu, že opodstatňují, předpokládajíc jich pravdivost, některý z důvodů, trestnost vylučujících, jak uvedeny jsou v Šu 2 tr. zák. V tomto případě udala svědkyně Č-ová, že obžalovaná byla za nemoci (asi 6 týdnů před činem) silně rozrušená, že měla silné horečky, že ji vypravovala, že skákala oknem a měla vidění, že si ucpávala klíčovou díрку, že se jí zdálo o první ženě mužově, že se tato paní na ni chodí dívat a že její obraz, visící v bytě na stěně, dělá v jejím manželství rozbroje. Po smrti dítěte byla obžalovaná tak rozrušená, že nebyla schopna řeči. Svědek Dr. M. udal, že obžalovaná je velmi výstřední, že se nápadně strojila, a hrála divadlo ve vysokém stavu těhotenství. Avšak tyto okolnosti nasvědčovaly by pouze tomu, že obžalovaná jest ženou hysterickou a výstřední, že žárlila na mrtvou ženu mužovu a že za nemoci měla snad horečnaté stavy. Možnost zastřeného sensoria však znalci vzhledem k povaze nemoci — zánětu dělohy — výslovně popřeli a vyloučili. Dr. K. opakoval svá dřívější udání, že obžalovaná je výstřední a hysterická, že na něho činila dojem, že nemá v hlavě vše v pořádku, a že dle doslechu měla sklon ke krádežím. Avšak již rozsudek nejvyššího soudu Kr I 1362/21 poukázal k tomu, že domněnka o nenormálnosti obžalované není odůvodněna a doložena určitými objektivními známkami, z nichž by se dalo souditi, že je obžalovaná buď duševně chorá nebo trpí střídavým pomatením smyslů. Neboť i osobu výstřední a hysterickou dlužno pokládati za přičetnou, není-li objektivních známek duševní poruchy. Sklon ke krádežím svědčí o mravní zvrhlosti obžalované, nikoliv o duševní chorobě. Výsledky nového řízení nevynesly tudíž takových okolností, které by opodstatňovaly otázku dodatkovou na důvod, trestnost vylučující. Dáti tuto otázku bylo tudíž právem odepřeno, tím spíše, že přičetnost obžalované je nade vši pochybnost zjištěna důkladným po-

sudkem odborných znalců, a pojem střídavého pominutí smyslu přímo vylučuje okolnost, že obžalovaná podávala dítěti jed po delší dobu asi 12 dní. Dodatkovou otázkou za daného stavu věci byl by soud dával porotcům přímo příležitost k nesprávnému výkladu zákona.

Čís. 1101.

Zpronevěry dopouští se i ten, kdo svěřenou věc třeba na krátký čas zastaví v úmyslu a odůvodněné naději, že ji včas vyplatí a oprávněnému vrátí. Úmyslu, věc trvale si přivlastnit a oprávněnému moc nad ní navždy odníti, k subjektivní skutkové podstatě se nevyhledává.

(Rozh. ze dne 1. února 1923, Kr I 1340/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 5. prosince 1922, pokud jím byl obžalovaný dle Šu 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro zločin zpronevěry dle Šu 183 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje pouze důvod zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. Nalézací soud sprostil obžalovaného z obžaloby pro zločin zpronevěry dle Šu 183 tr. zák. s odůvodněním, že obžalovaný nejednal v úmyslu, by věc svěřenou trvale za sebou zadržel a si ji přivlastnil a tak ji navždy odňal disposici toho, kdo mu ji svěřil, prodav kožich třetí osobě s výhradou, že jej zase od ní zpět koupí, až sežene potřebné peníze; zpětná koupě a s ní také vrácení kožichu oprávněnému byly však zmařeny bez viny obžalovaného neochotou kupitele kožichu a jeho odjezdem z Prahy. Sprošťující rozsudek vychází z právně mylného výkladu zákona. Trestná činnost, zakládající zpronevěru dle Šu 183 tr. zák., záleží v tom, že pachatel svěřenou věc si přivlastňuje, nebo ji zadržuje. Věc si přivlastňuje, kdo s ní bezprávně, zejména proti vůli oprávněného nakládá způsobem, toliko tomuto příslušejícím, na př. tím, že věc zcizí, jak se stalo v tomto případě; při tom jest úplně lhostejno, zda stalo se zcizení s výhradou zpáteční koupě či bez výhrady (nebo jak se vyjadřuje rozsudek »na trvalo« či »pouze na čas«); rozhodným jest, že pachatel nakládal svěřenou věcí bezprávně, způsobem, příslušejícím pouze oprávněnému vlastníku. Proto se dopouští zpronevěry i ten, kdo svěřenou věc třeba na krátký čas zastaví v úmyslu a odůvodněné naději, že ji včas vyplatí a oprávněnému vrátí, ježto taková naděje nijak nevylučuje trestného úmyslu a trestná skutková podstata jest vyčerpána již jednáním přivlastňovacím. Poněvadž k objektivní skutkové podstatě Šu 183 tr. zák. stačí jediná z obou shora zmíněných činností, netřeba se zabývatí otázkou, naplnil-li obžalovaný svým jednáním také pojem zadržení, t. j. odepírá-li bezprávně vydání věci svěřené, přes to že mu nastala povinnost, ji vydati, chtěje tento bezprávný stav učiniti